

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం ఆగస్టు 8, 1942న ప్రారంభమైంది, దీనిని ఆగస్టు క్రాంతి ఉద్యమం అని కూడా పిలుస్తారు, ముంబైలో జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెస్ కమిటీ సమావేశంలో మహాత్మా గాంధీ బ్రిటీష్ పాలనను అంతం చేయాలని పిలుపునిచ్చి క్వీట్ ఇండియా ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. ప్రస్తుతం ఆగస్టు క్రాంతి మైదాన్ గా ప్రసిద్ధి చెందిన గోవాలియా ట్యాంక్ మైదాన్ లో గాంధీజీ తన ప్రసంగంలో "ఊ ఆర్ ఊ" అని పిలుపునిచ్చారు.

స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో 'గ్రాండ్ ఓల్డ్ లేడీ'గా ప్రసిద్ధి చెందిన అరుణా అసఫ్ అలీ క్వీట్ ఇండియా ఉద్యమ సమయంలో ముంబైలోని గోవాలియా ట్యాంక్ మైదాన్ లో భారత జెండాను ఎగురవేశారు. ముంబై మేయర్ గా కూడా పనిచేసిన సోషలిస్ట్ మరియు ట్రేడ్ యూనియన్ వాది యూసుఫ్ మెహరల్లీ 'క్విట్ ఇండియా' నినాదాన్ని రూపొందించారు. మెహరల్లీ "సైమన్ గో బ్యాక్" అనే నినాదాన్ని కూడా రూపొందించారు.

స్వదేశీ ఉద్యమం

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమానికి కారణాలు

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమానికి అనేక అణచివేయబడిన కారణాలు ఉన్నాయి. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో బ్రిటీష్ వారితో కలిసి పోరాడిన అక్షరాజ్యాలలో ఒకటైన జపాన్, 1939 నాటికి భారతదేశం యొక్క ఉత్తర మరియు తూర్పు సరిహద్దులలో ముందుకు సాగుతోంది. బ్రిటీష్ వారు విడిచిపెట్టిన ఆగ్నేయాసియా జనాభా ప్రమాదకర పరిస్థితిలో మిగిలిపోయింది. యాక్సిస్ దాడి నుండి భారతదేశాన్ని రక్షించే బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ సామర్థ్యంపై భారతీయ ప్రజలకు అనుమానాలు ఉన్నాయి, అందువల్ల ఈ చర్య వారిపై పెద్దగా విశ్వాసాన్ని ప్రేరేపించలేదు.

బ్రిటీష్ వారు భారతదేశాన్ని విడిచిపెట్టినట్లయితే, జపాన్ దండయాత్రకు తగిన సమర్థన లేదని గాంధీ అభిప్రాయపడ్డారు. బ్రిటీష్ సైనిక నష్టాల గురించి తెలుసుకోవడమే కాకుండా, అవసరాల కోసం విపరీతమైన ఖర్చులు వంటి యుద్ధ కష్టాలు బ్రిటీష్ పరిపాలన పట్ల శత్రుత్వాన్ని పెంచాయి.

క్రీప్ మిషన్ వైఫల్యం: ఉద్యమానికి తక్షణ కారణం క్రీప్ మిషన్ పతనం. స్టాఫోర్డ్ క్రీప్ ఆధ్వర్యంలో, కొత్త రాజ్యాంగం మరియు స్వపరిపాలనకు సంబంధించిన భారతీయ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఈ మిషన్ పంపబడింది. ఇది విఫలమైంది ఎందుకంటే ఇది భారతదేశానికి పూర్తి స్వేచ్ఛను కాదు, విభజనతో పాటు భారతదేశానికి డొమినియన్ హోదాను ఇచ్చింది.

అనేక చిన్న ఉద్యమాల కేంద్రీకరణ: ఆలిండియా కిసాన్ సభ, ఫార్వర్డ్ బ్లాక్ మొదలైన కాంగ్రెస్ కు చెందిన వివిధ అనుబంధ సంస్థలు, అనుబంధ సంస్థల నాయకత్వంలో రెండు దశాబ్దాల ప్రజా ఉద్యమం మరింత తీవ్రమైన స్వరంతో ఉద్యమానికి రంగం సిద్ధం చేసింది.

Join Telegram
channel to the get
latest news

APPSC/TSPSC Sure shot Selection Group

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ దశలు

మొదటి దశ:

- సమ్మెలు, బహిష్కరణలు మరియు పికెటింగ్ (నిరసనలు) అన్నీ పట్టణ తిరుగుబాటు యొక్క మొదటి దశలో భాగంగా ఉన్నాయి, ఇది వెంటనే అంతం చేయబడింది.
- దేశవ్యాప్త సమ్మెలు, ప్రదర్శనల సందర్భంగా కార్మికులు ప్యాక్టరీలకు దూరంగా ఉండి నిరసనలకు మద్దతు పలికారు.

రెండవ దశ

- గ్రామీణ ప్రాంతాలపై దృష్టి మళ్ళింది, అక్కడ గణనీయమైన రైతాంగ తిరుగుబాటు జరిగింది, ఇది రైలు మార్గాలు మరియు స్టేషన్లతో సహా కమ్యూనికేషన్ మౌలిక సదుపాయాలను నాశనం చేసింది.

మూడవ దశ:

- చివరి దశలో, వేర్వేరు ప్రాంతాలలో జాతీయ ప్రభుత్వాలు లేదా సమాంతర ప్రభుత్వాలు ఉనికిలోకి వచ్చాయి (బల్లియా, తమ్ముక్, సతారా, మొదలైనవి).

దక్షిణ భారతదేశంలో సంస్కరణ ఉద్యమాలు

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం ప్రభావాలు

గాంధీ విజ్ఞప్తికి ప్రతిస్పందనగా, బ్రిటిష్ యంత్రాంగం మరుసటి రోజు ముఖ్యమైన కాంగ్రెస్ నాయకులందరినీ వెంటనే నిర్బంధించింది. గాంధీ నుంచి నెహ్రూ, పటేల్ వరకు అందరినీ నిర్బంధించారు. ఫలితంగా క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం రామ్ మనోహర్ లోహియా, జయప్రకాశ్ నారాయణ్ వంటి యువ నాయకుల చేతుల్లోకి వెళ్ళింది. నాయకత్వ శూన్యత నుంచి అరుణా అసఫ్ అలీ వంటి ఇతర నాయకులు ఎదిగారు. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమానికి సంబంధించి 100000 మందికి పైగా అరెస్టుయ్యారు. హింసను అంతం చేయడానికి అధికారులు బలవంతంగా, సామూహిక కొరడా దెబ్బలు మరియు లాఠీ ఛార్జీలను ఉపయోగించారు. మహిళలు, పిల్లలను కూడా వదలలేదు. మొత్తంగా పోలీసుల కాల్పుల్లో దాదాపు 10 వేల మంది చనిపోయారు.

మత ఘర్షణలు జరగలేదు. INCపై నిషేధం విధించారు. యుద్ధం మొత్తం దాని కమాండర్లు ఖైదు చేయబడ్డారు. 1944 లో, గాంధీ ఆరోగ్య సమస్యల కారణంగా విడుదలయ్యాడు. గాంధీ అభ్యర్థనకు ప్రజానీకం పెద్ద ఎత్తున నాయకత్వం వహించింది. అయితే నాయకత్వ లేమి కారణంగా హింసాత్మక ఘటనలు, ప్రభుత్వ ఆస్తులకు నష్టం వాటిల్లింది. విద్యుత్ లైన్లు తెగిపోయాయి, కమ్యూనికేషన్లు, రవాణా వ్యవస్థలు దెబ్బతిన్నాయి, అనేక భవనాలకు నిప్పుపెట్టారు. కొన్ని పార్టీలు ఉద్యమానికి మద్దతిచ్చేందుకు నిరాకరించాయి. ముస్లిం లీగ్, కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా (తరువాత ప్రభుత్వం పార్టీ నిషేధాన్ని ఎత్తివేసింది), హిందూ మహాసభ అన్నీ అసమ్మతించి వ్యక్తం చేశాయి.

దేశాన్ని మొదట విభజించకుండా బ్రిటిష్ వారు భారతదేశాన్ని విడిచిపెట్టడాన్ని లీగ్ వ్యతిరేకించింది. వాస్తవానికి, జిన్నా మరియు మంది ముస్లింలను సైన్యంలో చేరాలని మరియు సంఘర్షణలో పోరాడాలని కోరారు. సోవియట్ యూనియన్ తో పొత్తు కారణంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ బ్రిటిష్ వారు చేస్తున్న యుద్ధానికి మద్దతు ఇచ్చింది. ఈ సమయానికి సుభాష్ చంద్రబోస్ ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వాన్ని, భారత జాతీయ సైన్యాన్ని స్థాపించడానికి విదేశాల నుండి పనిచేస్తున్నారు.

సి.రాజగోపాలాచారి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యానికి మద్దతు ఇవ్వనందునే INCని విడిచిపెట్టారు. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమానికి సాధారణంగా భారత అధికార యంత్రాంగం మద్దతు ఇవ్వలేదు.

దేశ వ్యాప్తంగా సమ్మెలు, నిరసనలు వెల్లువెత్తాయి. కమ్యూనిస్టు గ్రూపు మద్దతు లేకపోయినా కర్మాగారాల్లో పనిచేయడానికి నిరాకరిస్తూ కార్మికులు ఉద్యమానికి మద్దతు పలికారు. అనేక చోట్ల సమాంతర ప్రభుత్వాలు కూడా ఏర్పడ్డాయి. ఉదాహరణకు, బల్లియా, తమ్లుక్ మరియు సతారా. ఉద్యమానికి కేంద్ర బిందువులు కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, మిడ్నాపూర్, ఉత్తరప్రదేశ్. ఈ నిరసనలు 1944 వరకు కొనసాగాయి.

భారత జాతీయ ఉద్యమం దశలు 1857-1947

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం ప్రాముఖ్యత

ప్రభుత్వం కఠోరమైన అణచివేత వ్యూహాలను ప్రయోగించింది, కానీ ప్రజానీకం చలించలేదు మరియు వారి పోరాటాన్ని కొనసాగించింది. యుద్ధం ముగిసినప్పుడు మాత్రమే స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వబడుతుందని ప్రభుత్వం పేర్కొన్నప్పటికీ, అది పనిచేయాలంటే భారతీయులు పాలనలో పాలుపంచుకోవాలని ఉద్యమం నొక్కి చెప్పింది. స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం యొక్క ప్రధాన లక్ష్యంగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కోసం పిలుపునివ్వడానికి ఉద్యమం ప్రాధాన్యతనిచ్చింది. ప్రజా స్ఫూర్తి మరియు బ్రిటిష్ వ్యతిరేక భావాలు లేవనెత్తబడ్డాయి.

చివరకు రామ్ మనోహర్ లోహియా, J.P. నారాయణ్, అరుణా అసఫ్ అలీ, సుచేతా కృష్ణానీ మరియు బిజు పట్నాయక్ వంటి ప్రముఖ నాయకులుగా గుర్తింపు పొందిన నాయకులు అజ్ఞాత కార్యకలాపాలు నిర్వహించారు. ఉద్యమంలో మహిళలు చురుగ్గా పాల్గొన్నారు. ఉషా మెహతా, ఇతర మహిళా కార్యకర్తలతో కలిసి, అజ్ఞాత రేడియో స్టేషన్ స్థాపనకు దోహదం చేసింది, ఇది ఉద్యమం గురించి అవగాహనను రేకెత్తించింది. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం ప్రజల మధ్య నోదరభావం, ఐక్యతా భావాన్ని బలపరిచింది. చాలా మంది హైస్కూల్, కాలేజ్ పిల్లలు చదువు మానేయగా, చాలా మంది పెద్దలు ఉద్యోగాలు మానేసి బ్యాంకుల నుంచి డబ్బులు తీసుకున్నారు.

1944లో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం పతనమైనప్పటికీ, యుద్ధం ముగిసినప్పుడే స్వాతంత్ర్యం వస్తుందని పట్టుబట్టిన ఫలితంగా, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం యొక్క ఖర్చులు, భారతదేశం దీర్ఘకాలంలో నిర్వహించలేనిది అనే ముఖ్యమైన నిర్ధారణకు వచ్చారు. మరియు వెంటనే మంజూరు చేయడానికి వారు నిరాకరించారు. బ్రిటిష్ వారితో రాజకీయ చర్చల స్వభావం మార్చబడింది, చివరికి భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది.

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ ఫలితాలు

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ సమయంలో కొన్ని చోట్ల ప్రణాళికాబద్ధమైన హింసాకాండ జరిగింది. బ్రిటిష్ వారు బలవంతంగా ఉద్యమాన్ని అంతం చేశారు. ప్రజలను కాల్చి చంపారు, లారీఛార్జ్ చేశారు, గ్రామాలను తగలబెట్టారు మరియు భారీ జరిమానాలు విధించారు. అశాంతిని అణచివేయడానికి, అధికారులు క్రూరత్వాన్ని ఉపయోగించారు మరియు 100,000 మందికి పైగా వ్యక్తులను అదుపులోకి తీసుకున్నారు.

ఈ ఉద్యమాన్ని హిందూ మహాసభ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా, ముస్లిం లీగ్ వంటి అనేక పార్టీలు, సంఘాలు వ్యతిరేకించాయి. ఈ ఉద్యమానికి భారత బ్యూరోక్రసీ కూడా మద్దతు ఇవ్వలేదు. దేశాన్ని మొదట విభజించకుండా బ్రిటిష్ వారు భారతదేశాన్ని విడిచిపెట్టడాన్ని లీగ్ వ్యతిరేకించింది. బ్రిటిష్ వారు సోవియట్ యూనియన్ తో సంబంధం కలిగి ఉన్నందున, కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారికి మద్దతు ఇచ్చింది.

హిందూ మహాసభ క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం యొక్క విజ్ఞప్తిని బహిరంగంగా తిరస్కరించింది మరియు యుద్ధ సమయంలో అంతర్గత అశాంతికి దారితీస్తుందని మరియు అంతర్గత భద్రతకు ముప్పు వాటిల్లుతుందనే ఆందోళనతో దానిని

బహిష్కరించింది. సుభాష్ చంద్రబోస్ బయటి నుండి పనిచేస్తున్నప్పుడు ఆజాద్ హింద్ పరిపాలన మరియు ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీని నిర్వహించారు. వారు మహాత్మా గాంధీ భావనను వ్యతిరేకించినందున, సి రాజగోపాలాచారితో సహా చాలా మంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు ప్రాంతీయ శాసనసభకు రాజీనామా చేశారు.

Ancient History Study Notes	
Buddhism In Telugu	Indus valley civilization In Telugu
Jainism In Telugu	Mauryan empire In Telugu
Vedas In Telugu	Gupta empire In Telugu
Emperor Ashoka In Telugu	Chalukya dynasty In Telugu
Ancient coins In Telugu	Buddhist councils In Telugu
16 mahajanapadas In Telugu	Buddhist texts In Telugu
Mauryan Administration In Telugu	The Sakas Empire In Telugu
Yajur Veda In Telugu	Vakatakas In Telugu

మరింత చదవండి:

తాజా ఉద్యోగ ప్రకటనలు

[ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి](#)

ఉచిత స్టడీ మెటీరియల్ (APPSC, TSPSC)

[ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి](#)

ఉచిత మాక్ టెస్టులు

ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి

